

Mera älgkaffe

FRÅGA: En i jaktlaget påstår att termoskaffet håller sig varmt under längre tid när han sitter på pass än när han har det med sig i drevet. Kan det vara möjligt? Det är ju lika kallt ute i båda fallen.

Sten J

SVAR: Påståendet skulle kunna vara rätt eftersom värmeöverföringen till korken kan vara olika i de båda fallen. Termosens svaga punkt är nämligen korken när det gäller värmeöverföring.

Vi antar att termosen i de båda fallen är av samma typ och innehåller lika mycket kaffe. De förutsätts stå upp och förvaras i ryggsäcken. När älgjägaren sitter på pass transporteras värme från kaffet till korken dels via ledning i

termosväggen, dels via konvektion och strålning i luftskiktet ovanför kaffet. När älgjägaren vandrar med termosen skvalpar kaffet runt och och värme överförs via konvektion direkt från kaffet till korken. Värmeflödet till korken blir större i det senare fallet än i det förra. Hur stor skillnaden blir beror på den aktuella termoskonstruktionen.

Korkkonstruktionen utgör en kompromiss mellan ett antal olika krav och isoleringsförmågan är bara ett av kraven. Korken är ofta mycket sinnrikt konstruerad för att det skall vara lätt att hålla kaffe ur termosen. Detta gör emellertid att isoleringsförmågan blir sämre och i vissa konstruktioner blir den dessutom mycket sämre.

Den bästa korken ur isoleringssynpunkt är den gamla hederliga korkkorken. Tyvärr ser den ganska snuskig ut redan efter en ganska kort användningstid, men priset är lågt och man kan därför kosta på sig att byta ut den ofta. Om man däremot vill ha en hållvänlig, produktionsanpassad och elegant kork får man tyvärr acceptera att isoleringsförmågan blir sämre. ☑

Har du synpunkter eller frågor kontakta professor Dan Loyd, LiTH, på e-post: danlo@ikp.liu.se

De frågor som vi tar upp här skall ha allmänt FRÅGA? SVAR!